

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 26.06.2019

Sayı: 153

İsmail OK

Balıkesir Milletvekili
TBMM Divan Katip Üyesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 26.06.2019
Sayı: 120.10-E 00000493462

E.00000493462

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zeytin ve zeytinciliğin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

25/06/2018

İsmail OK
Balıkesir Milletvekili
TBMM Divan Katip Üyesi

Durmuş Mehmet	Arslan	Durmuş Mehmet
İsmail Bonale	Adar	Durmuş Mehmet
Ayhan Çiğ	İgün	Durmuş Mehmet
Ömer DİKBAYIR	ÖSARAYA	Durmuş Mehmet
Arslan Kömürcüoğlu	Eskeloh	Durmuş Mehmet
Behiç Gelik	Murru	Durmuş Mehmet
Yasin ÖZTÜRK	Özali	Durmuş Mehmet
Amel Kamil ERDAN	Bursa	Durmuş Mehmet
Yasin Anan Sezgin	Ayden	Durmuş Mehmet
Münir DEĞİRMEN	İsmir	Durmuş Mehmet
Ayhan Çiğ	Akman	Durmuş Mehmet
Tuba Vural Cokel	İzmir	Durmuş Mehmet
Dursun ATAS	Kayseri	Durmuş Mehmet
Fener Kaplan	Tekir	Durmuş Mehmet
Ömer BEKE	İSTANBUL	Durmuş Mehmet
Genel Sunet	Ankara	Durmuş Mehmet
Ayhan Çiğ	İzmir	Durmuş Mehmet
Hakan Sabar	Ankara	Durmuş Mehmet
Mehmet Ergün	MUPK	Durmuş Mehmet

E.00000493462

GENEL GEREKÇE

Zeytincilik, Cumhuriyet sonrası ülkemizde tarımın en önemli faaliyet alanlarından biri olmuştur. Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 1929 yılında Yalova bölgesine yaptığı bir gezide zeytinciliğe gereken önemin verilmesine yönelik direktifleri ile ülkemizde zeytincilik seferberliği başlatılmış ve zeytincilik konusunda araştırmalar yapmak üzere, 1937 yılında Bornova Zeytincilik Araştırma Enstitüsü kurulmuştur.

Diğer yandan zeytin, bahçesine bakmayan ve bakım yaptırmayan üreticilere ceza verilmesine neden olan bir kanuna (26/01/1939 tarih ve 3573 sayılı "Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun") sahip tek bitki olmuştur.

Türkiye'de Balıkesir, Aydın, İzmir, Muğla, Bursa, Manisa, Çanakkale, Gaziantep ve Mersin önemli zeytin üretimi yapılan illerimiz arasındadır. Ege, Marmara, Akdeniz, Güneydoğu Anadolu Bölgeleri ise önemli zeytin üreten bölgelerdir.

Türkiye'de yaklaşık 320 bin zeytinci aile işletmesi mevcut olup bunun % 14'ü Tarih Zeytin ve Zeytinyağı Birliği ve Marmarabirlik ortaklarından oluşmaktadır. Tarih Zeytin ve Zeytinyağı Birliği yaklaşık 22 bin, Marmarabirlik ise yaklaşık 30 bin ortağa sahiptir.

Son yıllarda dünyada sağlıklı ve dengeli beslenme alışkanlıkları yanında uzun yaşama olan ilginin artması, insanların zeytin ve zeytinyağı tüketimini arttırmıştır. Üretici ülkeler için ekonomik ve sosyal açıdan önemli ürünlerden biri olan zeytin ve zeytinyağı aynı zamanda önemli bir kültürün de parçası haline gelmiştir.

Ancak ülkemizde zeytincilikte çok önemli sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların bazıları kronik hale gelen ve çözülemeyen sorunlar, bazıları ise dönemsel sorunlar olarak baş göstermektedir.

Zeytin ağaçlarının kesilmesi ve yok edilmesi ilk sorunlarımız arasında yer almaktadır. İmara açılan alanlar, madencilik ve enerji yatırımları, otoyollar ve diğer altyapı çalışmaları zeytin ağaçlarının yok edilmesine neden olan baş faktörlerdir. Öyle bir noktaya gelindi ki, son zamanlarda dikilen zeytin ağacı kadar zeytin kesilmektedir. Bursa-İzmir otoyolu için bugüne kadar 200 bin zeytin ağacı kesildiği ifade edilmektedir. Aynı zamanda zeytinlik alanlarda madencilere verilen her izin yüzlerce, binlerce ağacın kesilmesine neden olmaktadır.

Zeytincilik sektörünün bir başka önemli sorunu desteklemelerdir. Uzun yıllardan beri zeytin üreticisi, ihracatçısı, sanayicisi zeytinyağına verilen destekleme priminin yetersiz olmasından yakınmaktadır. Daha da önemlisi zeytinin danesine de destek verilmesini istemektedir. Zeytincilikte daha bir çok sorun bulunmakta ve çözülmedikçe Türkiye'nin hedeflediği zeytincilikte dünya ikinciliğine ulaşması imkansızdır.

Bu nedenle Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca zeytin ve zeytinciliğin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.